

Zij, die achter onze doelstellingen staan en daaronder graag lid van de Vereniging tot Behoud van Oud-Capelle willen worden, kunnen zich opgeven bij:

Arnoud Voet, Dorpsstraat 158

Jan Vermorcken, Dorpsstraat 31

Marleen Hoornstra, Merelhoven 10.

Het lidmaatschap bedraagt f 5,-- per kalenderjaar.

U kunt het bedrag overmaken op banknr. RABO-141583

of op ons giro nr. 4395118 ten name van de Vereniging

Behoud van Oud-Capelle, Dorpsstraat 158 Capelle a/d

Met dit eerste nummer van het informatieblad "Oud Capelle" wil de Vereniging tot Behoud van Oud Capelle haar leden en allen die belangstelling hebben voor cultuur-historische zaken op de hoogte stellen van haar doelstellingen, activiteiten en plannen.

OPRICHTING.

Onze vereniging werd, na een zeer korte inwerkingsperiode opgericht op 27 februari 1980.

Aanleiding was het voorstel tot sloop van het uit 1870 stammende singelgemaal bij de IJsseldijk aan de Plantsoenstraat. Door de berichtgeving hierover in de Havenloods van 28 november 1979 vormde zich een kleine initiatiefgroep die zich wilde inzetten voor het behoud van het gemaal. Leek het voorstel tot sloop en nieuwbouw aanvankelijk een hamerstuk te worden, publiciteit en activiteiten van de initiatiefgroep leidden er toe dat enkele raadsleden van PydA en D'66 liever renovatie dan sloop wensten.

Door de Bond Heemschut en de Vereniging tot Behoud van Monumenten van Bedrijf en Techniek gesteund in haar overtuiging dat het behoud van het gemaal veel moeite waard was, besloot de initiatiefgroep alles in het werk te stellen om sloop te voorkomen.

Oprichting van een vereniging met rechtspersoonlijkheid leek daartoe het eerste vereiste.

ONDUIDELIJKE BESLUITVORMING.

Reeds op 4 februari echter had de gemeenteraad met 8 stemmen tegen en 16 stemmen voor, het besluit tot sloop genomen.

De initiatiefgroep was van mening dat dit gedaan werd op grond van onvoldoende en gedeeltelijk onjuiste informatie. De door wethouder Eerhart aan de raad toegezegde notitie over de cultuur-historische waarde is niet verschenen. De wethouder stelde ter vergadering dat monumentenzorg het gemaal ter plaatse zou hebben onderzocht; achteraf blijkt dit eenvoudig niet waar te zijn.

Wethouder Verwoerd zei onder meer dat renovatie een voor het Hoogheemraadschap Schieland onaanvaardbare tweede doorboring van de dijk zou betekenen. Een medewerker van het Hoogheemraadschap noemde dit tegenover ons een boude bewering. Plaatsing van twee nieuwe motoren in het gerenoveerde gebouwte vergt namelijk absoluut geen tweede doorboring van de dijk. De met verve gebrachte bewering van de wethouder miste echter zijn uitwerking niet op de, technische weinig onderlegde, raadsleden.

Kortom, de gehele onduidelijke gang van zaken rond de besluitvorming en de slecht onderbouwde sloopargumenten deden de leden van de initiatiefgroep

besluiten om, als vereniging, door te gaan met de strijd. Men nam zich voor dit te doen door middel van het inwinnen van gedetailleerde informatie en door gebruik te maken van alle wettelijk mogelijke bezwaarprocedures.

() Ondertussen wat het allen duidelijk geworden dat, afgezien van de pogingen tot behoud van het gemaal, er in de toekomst ongetwijfeld meer bedreigde Capelse monumentjes beschermd dienden te worden. Alleen als vereniging zou men, liefst in samenwerking met de gemeente, de vinger aan de pols kunnen houden en in het vervolg tijdiger in kunnen springen.

-.-.-.-

BESTUUR EN DOELSTELLINGEN.

Voorlopig wordt het dagelijks bestuur van onze vereniging, zoals besloten werd op de oprichtingsvergadering, gevormd door Arnoud Voet, voorzitter, Jan Vermorcken, penningmeester en Marleen Hoornstra-Laufer, secretaris.

De doelstellingen van de verniging luiden:

Het behoud en beschermen van oude en/of kultureel-historische bebouwing in Capelle en in de direkte omgeving.

Zij tracht dit doel te bereiken door waardevol geachte bebouwing te beschermen door ze te doen legaliseren.

Dat kan bijvoorbeeld door wijzigingen of aanpassingen van een bestemmingsplan.

Ook wil de vereniging een inventaris maken van de kultureel-historische objekten in de gemeente.

Zij wil trachten fondsen te verwerven ter bescherming en ondersteuning van haar doelstellingen.

Zij wil adviezen geven en contacten onderhouden met partikulieren en overheidsinstellingen.

Ook het kopen, huren of in bruikleen nemen van kultureel-historische objekten behoort tot de doelstellingen van de vereniging.

UITERAARD IS ROME NIET IN EEN DAG GEBOUWD, MAAR OUD-CAPELLE GELUKKIG OOK NIET IN EEN DAG AFGEBROKEN. VOOR EEN ZO JONGE VERENIGING ALS DE ONZE LIJKEN DE DOELSTELLINGEN MISSCHIEEN HOOG GEGREPEN. WIJ REALISEREN ON: DAT ER EEN KRACHTIGE EN DOOR VEEL CAPELLENAARS GEDRAGEN VERENIGING NODIG IS OM ONZE DOELSTELLINGEN TEN UITVOER TE BRENGEN. WIJ HEBBEN ZE ECHTER VOOR DE TOEKOMST INGEBOUWD.

Zij, die achter onze doelstellingen staan en daarom graag lid van de Vereniging tot Behoud van Oud-Capelle willen worden, kunnen zich opgeven bij:

Arnoud Voet, Dorpsstraat 158

Jan Vermorcken, Dorpsstraat 31

Marleen Hoornstra, Merelhoven 10.

Het lidmaatschap bedraagt f 5,-- per kalenderjaar.

U kunt het bedrag overmaken op banknr. RABO-141583754 of op ons gironr. 4395118 ten name van de Vereniging tot Behoud van Oud-Capelle, Dorpsstraat 158 Capelle a/d IJse

Leden die tot nu toe nog niet in de gelegenheid waren hun lidmaatschap te betalen verzoeken wij vriendelijk dit nu te doen.

-.-.-.-

AKTIVITEITEN.

Tot nu toe heeft de vereniging de volgende activiteiten ontplooid:

- o twee bestuursleden hebben een opmerkelijk gesprek gehad met het Hoogheemraadschap Schieland. Men bleek daar behoorlijk kritisch te staan tegenover het gemeentelijk plan om binnen 20 meter van de dijk nieuwbouw te plegen. Feitelijk mag dat niet, Schieland moet aan de gemeente daartoe ontheffing verlenen. Schieland bleek nooit benaderd te zijn omtrent renovatiemogelijkheden, sloop van het gemaaltje had het nooit geeist.
- o Enkele bestuursleden hebben twee gesprekken met wethouder Eerhart gevoerd. De tweede keer was ook de heer van Damme aanwezig. Feitelijk werden onze vermoedens dat renovatie van het gemaaltje technisch gezien best mogelijk zou zijn door de gehoorde uitspraken versterkt. Wethouder Eerhart zegde in ieder geval toe ons te waarschuwen vóórdat de sloop gaat starten.
- o Bij Monumentenzorg hebben wij een aanvraag ingediend het gemaaltje alsnog op de monumentenlijst te plaatsen. Men is komen kijken, de aanvraag loopt.
- o Aan het College van Gedeputeerde Staten hebben wij verzocht de kredietaanvraag niet goed te keuren. Dit onder meer op grond van het feit dat de gemeenteraad daarmee instemde op grond van onvoldoende en gedeeltelijk onjuiste informatie.

- o Bij de Raad van State hebben wij een bezwaarschrift ingediend op grond van de Wet AROB. Hierbij kregen wij juridische bijstand. Het bezwaarschrift kwam uiteindelijk weer bij de Capelse gemeenteraad terecht en bij de Commissie voor beroepsschriften. Een door haar geplande hoorzitting waarvoor wij uitgenodigd waren werd - op ons verzoek - uitgesteld van 19 juni naar 13 augustus.
- o Voorts hebben wij contacten gehad met de werkvelden Wonen en woonomgeving en Cultuur van de Commissie Welzijn en met de Culturele Commissie.
- o Een met de materie goed bekende ingenieur gaf ons adviezen die ook wezen op de mogelijkheid van renovatie, eventueel (ten overvloede) met plaatselijke versterking van de fundering.
- o Welwillende belangstellenden wezen ons onlangs op nog en mogelijkheden om op wettelijke wijze sloop en nieuwbouw tegen te houden. Ook die wegen gaan wij bewandelen.
- o Om al deze zaken te kunnen regelen heeft ons bestuur elke 14 dagen, soms elke week, vergaderd.

WAAROM WILLEN WIJ HET GEMAAL BEHOUDEN ?

Begenen die de woorden van wethouder Verwoerd:

"het meest krakkemikkige, vieze, rotte en wrakkige bouwsel in de gemeente" nog in de oren klinken, zullen zich wellicht afvragen waar wij al die moeite voor doen. Ten eerste omdat het gemaal aan de criteria die de Bond Heemschut stelt aan een bouwsel om het bescherming waard te achten, voldoet.

Het gebouwtje maakt een harmonisch onderdeel uit van zijn omgeving, de kleine oude kern die onze groeigemeente nog rest van het voormalige IJsseldorp.

De bebouwing rond het Plantsoen (waar vroeger steenovens stonden) vormt, ondanks enig geknoei in het recentere verleden, een evenwichtig geheel. Sloop van het gemaal zou een gat aanbrengen dat het totaal aanzicht bederft.

Het gebouw is in de wijde omgeving een van de weinige ons resterende voorbeelden van industriële bouw uit de tijd dat windmolens door stoommachines werden vervangen.

Het heeft een opvoedkundige waarde omdat het de geschiedenis van de polders zichtbaar maakt.

Het heeft een symbolische waarde als een kulturele verworvenheid die ons leven onder N.A.P. mogelijk maakt.

Tenslotte is het gebouw interessant vanuit waterbouwkundig oogpunt bezien.

WILLEN WIJ HET ONMOGELIJKE ?

Wij beseffen terdege dat een goede waterhuishouding van de polder waarin wij leven van het grootste belang is. Ook wij willen echt geen natte voeten krijgen. Het gemaal verwijderde in 1979 nog 2,25 miljoen kubieke meter water. Wij zijn er echter van overtuigd dat het dat kan blijven doen. Ook als een moderne persleiding door de bestaande dijkdoorgang naar twee nieuwe motoren in een gerenoveerd gebouwtje wordt geleid. Wij hebben nog steeds geen doorslaggevende argumenten vernomen die bewijzen dat een technisch zekere bedrijfsvoering niet te combineren zou zijn met het behoud van het oude gebouwtje.

Het ingenieursbureau Oranjewoud ontwikkelde in 1977, op verzoek van de gemeente, verbeteringsplannen omdat de oude dieselmotor en de pomp onbetrouwbaar bleken. Het bureau kwam met 2 voorstellen tot renovatie, een derde voorstel hield sloop en nieuwbouw in. De gemeente werkte echter slechts het laatste plan uit. Wij nemen de renovatie-voorstellen van het bureau nog steeds serieus. De gemeente voert telkens nieuwe argumenten aan die de onmogelijkheid tot renovatie zouden bewijzen. Elk nieuw argument ontkracht echter het vorige. Duidelijk is dat de gemeente vanuit technische invalshoek voor de simpelste oplossing heeft gekozen. Wij vinden dat het cultuur-historisch oogpunt even bepalen. Voorts zijn wij van mening dat renovatie niet meer hoeft te kosten van de 2,7 miljoen (excl. BTW) die nu gevoteerd zijn.

ONZE PLANNEN.

Begin oktober is een ledenvergadering met bestuursverkiezing gepland. De avond wordt opgeluisterd met een lezing van een deskundige over het oude Capelle.

Na de zomervakantie willen wij er aan gaan werken om per wijk werkgroepen te vormen die ons helpen de Capelse monumenten te inventariseren. Wij gaan daarbij uit van de criteria die de Bond Heemschut stelt.

Zoals onder meer:

- de bebouwing zal in principe ouder dan ca. 50 jaar zijn;
- muurwerk en fundering verkeren in redelijk goede staat; te restaureren zonder afbraak;
- de oorspronkelijke vorm of aanleg is nog aanwezig;
- de bebouwing is bepalend voor het behoud of het zichtbaar houden van een historisch gevormde stedenbouwkundige situatie.
- de bebouwing valt op door bijzonder gave verhoudingen of materiaalgebruik;
- de bebouwing heeft bijzondere en (reeds) zeldzame vormen, opvallende bouwonderdelen of details.
- de bebouwing is van belang i.v.m. plaatselijk geschiedkundig feit - een zichtbaar stuk geschiedenis van b.v. bekende bewoners, beroepen, bijzondere activiteiten etc. (kenmerkende bebouwing voor sociale verhoudingen).